

Ю. С. Шемшученка та академіка НАПрН України О. В. Скрипнюка. Київ : Талком, 2021. 498 с.

5. Проект Конституційних змін в Україні: проблеми та перспективи/за ред. Кучеренка О.І., Малишевської І.В. Київ: Юридична думка, 2018, С. – 75-77.

6. Кононенко О.В. Сучасні тенденції розвитку конституційного права України. *Правова доктрина*, 2020, № 3, С. – 46.

УДК 342.721.6

DOI: 10.31733/17-03-2023-111-112

Альберт ВОЛЬТОБРИСОВ

студент ННІ права та інноваційної освіти

Науковий керівник:

к.ю.н. **Ольга ЧЕПІК-ТРЕГУБЕНКО**

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ РЕПАТРІАЦІЇ В УКРАЇНУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

В Україні з 24. 02. 2022 введено воєнний стан [1]. На сьогодні, проблематика даної роботи пов'язана з проведенням репатріації в умовах війни та конфлікту, це може призвести до складнощів та загроз для безпеки репатріантів/біженців, а також ускладнити процес організації та проведення репатріації. Особливо в зоні конфлікту на сході України (території ОРДЛО) існують ризики для безпеки громадян, які повертаються до своїх домівок чи до родичів. Більше того, повернення репатріантів може бути складним через знищення інфраструктури, житла та інших соціальних служб внаслідок бомбардування, мінування та ін.

Отже, репатріація це – повернення до країни походження за вільним та обґрунтованим рішенням біженців. Добровільна репатріація може бути організованою (тобто коли вона відбувається під егідою відповідних урядів та УВКБ ООН) або спонтанною (тобто біженці повертаються власними силами, а УВКБ ООН та уряди практично не беруть безпосередньої участі в процесі повернення) [2].

Важливо також враховувати психологічний стан репатріантів, які пережили стресові ситуації під час конфлікту. Для успішної репатріації необхідна ефективна координація дій між відповідними урядовими органами, міжнародними організаціями та громадськими організаціями, а також забезпечення безпеки та захисту репатріантів та надання їм необхідної підтримки та соціальної допомоги. Ці питання регулюють різні нормативно-правові акти: 1) Наказ МОЗ України «Про затвердження Порядку надання безоплатної первинної правової допомоги у Міністерстві охорони здоров'я України»; 2) Постанова КМУ «Деякі питання надання безоплатної психологічної допомоги особам, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членам сімей таких осіб та членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни і членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»; 3) Закон України (далі ЗУ) «Про безоплатну правову допомогу»; 4) ЗУ «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я»

Отже, репатріанти та біженці на сході України можуть отримати різноманітні соціальні та психологічні послуги. Деякі з них включають: 1) безоплатна правова допомога у центрах БПД [3]; 2) Безоплатна правова допомога у Міністерстві охорони здоров'я України [4]; 3) Психологічна допомога в реабілітації та реабілітаційна допомога.

Розглянемо поняття що таке психологічна допомога в реабілітації – діяльність, спрямована на відновлення та підтримку функціонування особи у фізичній, емоційній, інтелектуальній, соціальній та духовній сферах із застосуванням методів психологічної та психотерапевтичної допомоги у формах психотерапії, психологічного консультування або першої психологічної допомоги. Психологічну допомогу в реабілітації здійснює клінічний психолог (психолог, психотерапевт) у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди [5]. Згідно ЗУ «Про безоплатну правову допомогу», безоплатна правова допомога – правова допомога, що гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів та інших джерел [6].

У зв'язку з нинішньою війною між Україною та Росією, «репатріація» є процесом, який регулюється нормативно-правовими актами України, що передбачають повернення на територію України осіб, які є громадянами України, постійно проживають в Україні, або мають українське коріння, але опинилися на території Росії чи інших держав через конфлікт. Зокрема, ЗУ «Про біженців» та ЗУ «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» визначає процедуру та умови повернення таких осіб до України. Цей процес зазвичай включає дипломатичні зусилля та організацію транспорту для перевезення людей назад до України.

1. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022 : станом на 18 листоп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text> (дата звернення: 19.11.2022).

2. International migration law. Glossary on migration. 34th ed. Geneva, Switzerland. : International Organization for Migration (IOM), 2019. 233 p. URL: https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml_34_glossary.pdf (date of access: 21.02.2023).

3. Контактний центр системи БПД: принцип «правова допомога ходить за людиною». Міністерство юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/news/ministry/kontaktnyi-tsentr-sistemi-bpd-printsip-pravova-dopomoga-hodit-za-lyudinoyu> (дата звернення: 19.02.2023).

4. Безоплатна правова допомога. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/bezoplatna-pravova-dopomoga-> (дата звернення: 20.02.2023).

5. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я : Закон України від 03.12.2020 р. № 1053-IX : станом на 19 серп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text> (дата звернення: 21.02.2023).

6. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI : станом на 19 листоп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text> (дата звернення: 21.02.2023).

УДК 342.721.6

DOI: 10.31733/17-03-2023-112-113

Вікторія ГОРОБЕЦЬ

студентка ННІ права та інноваційної освіти

Науковий керівник:

к.соціол.н., доц. **Наталія КОМИХ**

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ФІЛОСОФІЯ ЗБРОЇ

Сьогодні українського суспільства – це війна в наслідок повномасштабного вторгнення російського агресора. Війна завжди пов'язана із зброєю, як засобом боротьби людини для досягнення певної мети. За умов війни проблема використання зброї є актуальною як для військових так і цивільних громадян. Особливо в умовах гібридної війни, що відбувається в Україні, зброя набуває ще й інших варіацій, наприклад інформаційна зброя.

На жаль цей світ не є повноцінно стійким та ідеально спокійним місцем, і часто люди борються за своє життя шляхом застосування зброї та використання фізичної сили. Інколи, така боротьба є причиною зародження війни. Чи то фізичні чинники сприяють на людство, чи фінансові але точно не духовні. Так як фізично не всі люди спроможні боронитися, то на допомогу прийшли еволюція та інтелект які винайшли рушійну силу зброї. Актуальною проблемою сучасності є викривлення, з моральної точки зору, поняття зброї, переговори про мир краще вести зі зброєю в руках.

«Знаряддя війни» впливають на хід кровопролиття та її закінчення, тактику бою та бойовий дух воюючих. Кам'яна доба – найдавніший культурно-історичний період в історії людства, коли основні знаряддя праці і зброя виготовлялися з каменю. На початкових етапах людської історії, межа між поняттями «знаряддя» і «зброя» була досить умовною – перше швидко змінювалося другим.

Розвиток людства не стоїть на місці, тому Леся Українка в своїй праці «Первісні люде» розмежувала знаряддя та зброю в різні поняття: «Бронзовими сокирами могли вони